

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 HIL. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 49. szám.
--	--	--	--

Apponyi békefeltételei

Debrecen, február 1.

A véderőjavaslat vitája — ugy mondják — már hétfőn megkezdődik. *Khuen-Héderváry* Károly gróf nyitja meg az újból meginduló vitát és mint sokszor említve volt. válaszol azokra a beszédekre, melyek a kibontakozás alapfeltételei voltak.

Mielőtt a kormányelnök felelné *Apponyi* Albert gróf beszédére, szükségesnek tartjuk nyilvánosan megállapítani azt, hogy voltaképpen melyek azok a feltételek, amikről *Apponyi* beszélt, melyekhez a *Rakovszky* István felszólalása után így az egész parlament véleményével megegyezvén, a békét minden paktum nélkül is helyreállítják. A feltételek tehát ezek volnának:

1. A cimer és jelvénykérdés rendezése.
2. Bizonyos trialisztikus tendenciózus kifejezések módosítása.
3. Törlése a javaslat azon intézkedő részének, melyek a honvédelmi minisztert, a hadügyminiszterrel szemben bizonyos „jelentések” megtételére köteleznék.
4. A póttartalékosok behívásának kérdése.
5. A perrendtartási javaslattal szemben támasztott nyelvi kérdések megoldása.

Ez az ötrendbeli feltétel vár kielégítő megoldást. Ki tudná azt megmondani, hogy a kormányelnök bölcsesége hogyan találja meg a módját annak, hogy eloszlatassa azokat az aggodalmakat, melyek ez elsorolt kérdések körül nemcsak a parlamenti ellenzék lelkében, de a hadvezetőség lelkében is fölmerültek, — de remélni merjük, hogy *Khuen-Héderváry* Károly gróf ma már, midőn az újabb véderő vitára elkészült, abban a helyzetben lesz, hogy ezeket a felmerült aggodalmakat a parlamentben is, meg a hadvezetőség körében is képes lesz eloszlatni.

Bizonyos elvi álláspontok már közkeletűek, általánosan ismertek és elfogadottnak tekinthetők e kérdések körül. Így a cimer és jelvénykérdés megoldása benne van a kilences bizottság javaslataiban, melyről *Tisza* István gróf kijelentette, hogy ez elintézni a nemzeti munkapárt becsületbeli kötelessége.

Azt is látjuk, hogy azok a bizonyos trialisztikus tendenciózus kifejezések, melyekről *Apponyi* megemlékezett, szintén könnyű szerrel kiküszöbölhetők a javaslatból, mert hiszen azok, akik a javaslat alkotásában részt vettek, valamennyien távol áll-

nak minden trialisztikus törekvésektől. A javaslat harmadik szakaszát is ilyen tendenciókkal látják ugyan, de ennek a szakasznak a szövege pragmatika szankció és hatvanhetes törvény kifejezéseivel él, tehát terminológiája dualisztikus, de azért azt hisszük, jobb szövegezés ellen, vagy a szakasz elhagyása ellen, a kormányelnöknek sem volna kifogása.

A honvédelmi miniszter „jelentési” kötelezettsége sem lesz alkalmas arra, hogy miatta harci kedv keletkezzék a parlamentben, mert mi úgy emlékszünk, hogy ezeket a jelentési kötelezettségeket már a bizottsági tárgyalások során törölték a javaslatból.

Ezeknél komolyabb és fontosabb a póttartalékosok behívásának kérdése. Ezt a kérdést nagyon meg kell fontolni, mert ha csak arról van szó, hogy az ujoncmegajánlás vagy megtagadás joga hathatósabb védelmet nyerjen, — ez ellen senkinek sem lehet kifogása. A hathatósabb védelmet a kormányelnök készséggel megengedi, de ha az ellenzék azt kívánná, hogy az ujoncok megobstruálásának joga nyerjen védelmet, — ezt megengedni nem lehet, mert akkor törvény alkotnának husz esetleg fölbérelt hazaárulónak, — aki egy ilyen törvény alapján kiüríthetné a kaszányákat s kiszolgáltatná az országot az ellenségnek.

A nyelvi követelés tekintetében úgy tudjuk, *Kossuth* Ferencnek van olyan terve, mely a megoldást lehetővé teszi. Arról van itt szó, hogy amikor a vádlott csak a szolgálati nyelvet érti és ezt a többi érdekelt is bírja — akkor a javaslat elrendeli, hogy a szolgálati nyelv használtassék. *Apponyi* azt szeretné, hogy ilyenkor is az állam hivatalos nyelve a tárgyalási nyelv. Ez a gyakorlati kivétel pedig nem törheti át az elvet magát, de azért nem hisszük, hogy a javaslat szövegében egy helyesebb szövegeztést el nem fogadna a kormányelnök, csak éppen arra kellene vigyázni a szövegezésnél, hogy abból a szolgálati nyelv bojkottja ne legyen kiolvasható.

Ha tehát egy sorba szedjük az *Apponyi* Albert gróf beszédében foglalt elvi feltételeket, azt látjuk, hogy a kormányelnök hétfői beszédének nem lesz nehéz az egész parlament hangulatát egybe forrasztani és ha csak időközben valami váratlan esemény meg nem változtatja a parlamenti közhangulatot, — a véderőjavaslat most már nagyon rövid idő alatt tető alá kerül. Ezzel vége is lesz azután a parlamenti csatáknak, hiszen nincs többé olyan kérdés, mely a közjogi ellenzéknek alkalmat adna

a kiegyezés bástyáit ostromolni mindaddig, míg a vámszerződés kérdése újból napirendre kerül.

P. L.

Debrecen város közgyűlése

Második nap.

A tegnapi megkezdett és nagy érdeklődés mellett folyt közgyűlést ma délután ugyancsak megesáppant érdeklődés mellett fejezték be. A hatalmas tárgysorozatból mára visszamaradt ügyek közt is nem egy fontos dolog volt, amelynek tárgyalása közben hosszabb-rövidebb vita is keletkezett, mégis a közgyűlés elég gyorsan -végzett a mai nap tárgyaival.

A mai közgyűlés lefolyásáról tudósítsunk a következő:

Telek-ügyek.

Az első tárgy, amelynél vita indult meg, a telekszerzési ügyek kérdése volt. A közgyűlés ugyanis hozzászólás nélkül fogadta el a *Tatár* Sándorné, *Gozovits* István, *Paitl* Ferenc-féle telkek megszerzésére vonatkozó előterjesztést. Az *Ekli* József és neje tulajdonában levő *Péterfia*-utca 70. számú házat a tulajdonosok följánlották a városnak 64000 koronáért. Ajánlatukat azonban csak 1910. december 31-ig tartották fenn s miután a megvételt kimondó határozatot a miniszter csak 1911-ben hagyta jóvá, eladók ajánlatuktól visszaléptek és 92000 koronát követeltek. De mivel a tanács ez összeget megadni nem akarta, hanem határozatának bírói uton való érvényesítését akarta, eladók igényüket mérsékelték és 80000 koronát kértek. A tanács és a jog- és pénzügyi bizottság ez összeg kifizetését javasolták. *Kovács* József polgármester ezzel szemben azt kívánta, hogy a közgyűlés ragaszkodjon egyszer kimondott határozatához és indítsa meg a pert. A közgyűlés azonban *János* Zoltán felszólalása alapján a tanács javaslatát fogadta el.

Az új függő kölcsön.

Kimondta a közgyűlés, hogy a *Piac*-utca 26—28. számú telken építendő bérház költségeire 1.500.000, a katonai barakok építésére 315000 korona függő kölcsönt vesz fel folyószámlára és pedig a két összeget megosztva az *Alföldi Takarékpénztártól* és a *Debreceni Első Takarékpénztártól* a két pénzügyintézet által megszabott feltételek, vagyis bármikor lehető fölmondásra és az *Osztrák-Magyar Bank* mindenkor kamatlábánál 1 és háromnyolcad százalékkal magasabb kamattal mellett.

A városszabályozás.

A tanács ezután beterjesztette a városszabályozási program keresztülvitelére vonatkozó javaslatot, amely azt célozza, hogy a közgyűlés egyrészt szerezzék meg a megveendő telkekre a kisajátítási jogot, másrészt

Ma február 2-án

Pénteken a *Bika* disztermében tartja *Király* Pál egyetlen előadását a zsidók történetéről. A 66-ik gyalogezred zenekara közreműködésével. — jegyek korlátolt számban kaphatók *Antalfynál* *Szent-Anna*-utca 13. alatt.

a már megkért, de meg nem adott engedélyek kiadását sürgesse meg.

Márk Endre e kérdésnél javasolja, hogy ott, ahol már sok telket szerzett össze a város, azonnal indítsák meg a szabályozási munkákat, hajtsák végre, mint például a Szent Anna-utcában, nehogy a késlekedés a fejlődést megakadályozza.

Freund Jenő dr. is helyesli ezt már csak a nagyközönség megnyugtására is, mert ez csak azt látja, hogy a város egyre másra veszi a házakat, de nem csinál semmit. Végre hasson oda komolyan a tanács, hogy a főutcára nyíló utcákat szabályozzák és rendezzék.

Aczél Géza azt hiszi, nem lehet panasza a tanács eddigi eljárására. A város-szabályozás nagy kérdésénél sok elvi kérdés merül fel, amelynek eldöntése szükséges előbb. Amíg a város-szabályozás terve hivatalos megállapítást nem nyer, nem lehet ilyen határozatokat hozni. Gátolná ezt a város mai gazdasági és pénzügyi helyzete is. Helyesli, hogy a kisajátítást megkérjük, mert ezzel a telekspekulációt megakadályozzák. Ezután lehet csak programot megállapítani. Kéri is, hogy a kisajátítás engedélyezése után állapítsák meg ezt a programot és akkor tegyen majd a tanács és a kiküldött bizottság előterjesztéseket.

Kovács József polgármester hivatkozik arra, hogy már van egy közgyűlési határozat, amely a megindított folyamat bevértését mondta ki. De meg azt is figyelembe kell venni, hogy lesz-e a városnak elég pénze, amely végére is a nervus rerum gerendárum. A tegnapi közgyűlésen valaki azt mondta, hogy majd lesz pénz. Ez egy kissé naiv fel fogás. Türelemet kér, mert a város nem bírja az elhatározott dolgokat pénzzel.

Freund Jenő felszólalása után, a ki Márk Endre javaslata mellett beszélt, Jánosi Zoltán azt mondja, hogy a naivsággal ő reá célzott a polgármester. — A naivság nem szégyen, mert nagy emberek tulajdonságai közé is tartozik. Majd meg fogják adni a választ, hogy honnan.

Jeney Géza főszámvévő: Szép lesz!

Jánosi Zoltán: Meg lesz, nyugodtan lehet a főszámvévő. Nem félünk, teljes gőzzel megyünk. Meg lesz a fedezet és pedig nem pótdobban. Van egy nagy forrás erre, amelyre sokan ráültek, lepecsételték s azt hitték, hogy nem lehet őket elmozdítani s felszakítani ezeket az agri kemiai, ankézési s egyéb jelszavakkal leszorított pecséteket.

Magoss György dr. ama felszólalása után, hogy a tanács javaslata minden benne van, kéri azt elfogadni, amit a közgyűlés el is fogadott.

Kérvények.

Kimondta ezután a közgyűlés, hogy a sikeknéma intézet részére a kért telket és a segélyt megadja, míg a kollégiumi tanárok ama kérését, hogy a közgyűlés nekik kollégiumi tisztviselőtelep részére a kishegyesi ut elején levő, jelenleg faraktárnak bérbe adott telkeket engedje át, nem teljesíti.

Udvarhelyi Géza tanácsnoknak megszavazták az évi 800 korona uti átalányt, Kondor Kálmán részére pedig a főszámvévői teendők ellátásáért a fizetéskülönbözet címén kért 1100 koronát. Elhatározta még a közgyűlés, hogy Rosenberg Albert özvegye és fiai cég kérésére szállítási és beraktározási célokra az Ispotály-laposon levő 1500 négyszögöl területet évi 2000 korona bérért bérbeadja addig, amíg a körülírt iparvállalatok engedéllyel bírnak a területhasználatra.

A tisztí főügyésznek a fegyelmi választmányban való helyettesítésére Dóczy Emil dr. tb. főügyész választották meg.

Schaff János ama kérésére, hogy a közgyűlés engedélyt adjon egy új vonalon omnibusz járat létesítésére, kimondta a közgyűlés, hogy azt vélemény nyilvánításra a villamos társaságnak adja ki. Ezzel kapcsolatban merült fel az indítvány, hogy a villamos vasut a Homokkertig kiterjesszék. A polgármester azonban ez indítványra kijelentette, hogy azt nem szabad ötletszerűen fölvetni. A homokkerti villamos ügye olyan fontos, hogy ahoz megfontolás kell és nem szabad azt a város részéről kérni. Vakon

beleugrani egy dologba nem méltó a közgyűléshez.

A Tizenháromváros.

Tóth Emil dr. tanácsnok ismertette ezután Oravszky Sámuel és társainak kérését az iránt, hogy a Tizenháromváros utcáiból az éjjeli mulatóhelyeket telepítsék ki, az utca nevét változtassák Szepességi-utcára, azt kövezzék ki.

Freund Jenő dr., Magoss György dr., Suhajda Béla és Rostás István felszólalása után, aki azt fejtegette, hogy a kitelepítést egyenként nem lehet megcsinálni s bárhova teszik, az a környék sérelmére volna s hogy az ellenkezés ugyanis elég erős, annyira, hogy a tulajdonosok sztrájkjal fenyegetődtek, a közgyűlés elfogadta a tanács ama javaslatát, hogy az utcanevet változtassák meg, egyéb intézkedést azonban ezidőszert nem tehet.

Az új téglagyár.

Medgyaszay Miklós tanácsnok ismertette ezután az újonnan építendő téglagyár ügyét, amely ellen Révi Nándor dr. szólt föl, a közgyűlés azonban Aczél Géza szakszerű és kimerítő fölvilágosításai után a javaslatot elfogadta.

Két új főjegyző.

A közgyűlés tárgysorozata ezzel kimerítettén, Domahidy Elemér főispán bejelentette a közgyűlésnek, hogy Csók Sámuel és Szabó Kálmán tanácsnokokat tisztviselői főjegyzőkké nevezte ki. A bizottsági tagok lelkes éljenzéssel fogadták a kinevezést s üdvözölték a várcsak két régi, igen érdemes és kiváló tisztviselőjét e kinevezés alkalmából.

Csók Sámuel és Szabó Kálmán azonnal le is tették a hivatalos esküt, mire a közgyűlés hat órákor véget ért.

Csernoch Zichy ellen

A Barkóczy-ügy a főrendiházban.

A néppárt felajdulása után ma a főrendiházban sikongott a klérus a kalocsai érsek ajkairól, hogy Barkóczy Sándor bárót a középiskolai ügyek éléről elhelyezze a kultuszminiszter. Elégtétel azonban a kultuszminiszternek egyrészt épen az, hogy a klerikálizmus siratja Barkóczyt, tehát igazuk volt a vádaknak, a másik az az éljenzés, amely oly ritka a főrendiházban s amely ma neki mégis kijárt a Barkóczy-ügyben dott válaszáért.

A főrendiház üléséről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Csáky Albin gróf elnök délután négy órákor nyitotta meg az ülést, amelyen az elnöki bejelentések után a költségvetést és az appropriációs javaslatot tárgyalták.

Gyurátz Ferenc püspöknek a tanügyre és protestáns lelkészekre vonatkozó megjegyzései s Dessewffy Aurél gróf felszólalása s Chorin Ferencnek a mávra tett kijelentései után Csernoch János kalocsai érsek támadta Zichy János gróf kultuszminisztert a Barkóczy áthelyezése miatt, ami nagy örömet okozott a katolikusok ellenségei közt. A radikálisok sok áldozatot fog kívánni még. Barkóczy áthelyezése veszteség a kereszténységnek és a miniszter rossz szolgálatot tett vele a felekezeti békének.

Zichy János gróf kultuszminiszter: Az ad miniszterációnak nem lehet érdeke, hogy egy osztályvezető ama kö szerepét játssza, amelyet egymás fejéhez vágunk. Nem népszerűséget keresett, hanem hazafias kötelességet teljesített akár babér érte a jutalma, akár gáncs. Az azonban rosszul esik neki, hogy ezért jó katolikus voltát tagadják.

A főrendek erre a főpapokon kívül mindannyian éljenezni kezdték a minisztert. A költségvetést megszavazták.

A képviselőház ülése. Fővárosi tudósítónk jelenti: A képviselőház ma a kérvényeket intézte el, amelyek között az állami alkalmazottak kérvénye is szerepelt. A képviselőház a jelentéseket tudomásul vette s a legtöbb kérvényt pártolón tette át a szakminiszterekhez.

Dr. Popper Alajos temetése

Az egész város impozáns részvételtől kísérvé, komoly gyászpompá között eljutott ma örök pihenő helyére Popper Alajos. Hosszu időre kell visszaemlékeznünk, amióta nem láttuk ehez fogható részvételnek megnyilatkozását. Jóval tíz óra előtt már teli volt a József kir. herceg-utcai gyásház. A város apraja-nagyja sietett, hogy elkísérje utolsó órájára azt a férfit, aki iránt mindenki csak hálát érzett és nagyabecsülést. A ravatal a boldogult orvos rendelőszobájában volt felállítva. Ahol korán reggeltől kezdve betegeit fogadta és felelhetetlenül kedves modorában kikérdezte bajukról; ott fekiútt Popper doktor. Babérkoszorúk horították be az érc koporsót: legfelül az orvos-gyógyyszerész egyletnek és a Csokonai-körnek koszorúja.

Egy másik teremben a család gyülekezett. A Popperek az ország minden részéből: a fővárosból, Temesvárról, Miskolcra, Nyiregyházáról eljöttek, hogy a család fejének megadják a végső tisztességet és vigasztalják a bánattól mélységesen lesújtott özvegyet. Debrecen város képviselőjében Domahidy Elemér főispán és Kovács József polgármester jöttek el az egész városi tanács-csal, az orvosok ugyyszólván egytől-egyig megjelentek, hogy elbucuzzanak legidősebb kartársuktól.

Felemelő látvány volt a szomorú gyászban, mint omlott le Popper Alajosnak, a zsidó emberbarátnak temetésén minden felekezeti gát, ami mások oly gyakran elválasztja az embert embertársaitól. Popper Alajos temetésén egymás mellett szorongtak az összes vallásfelekezetek hívei, egyházi vezetői. Ott volt Degenfeld József gróf, a református egyházkerület főgondnoka, Martény Lajos ág. ev. főesperes. Megjelent Lestyán Adorján udv. tanácsos, ott voltak Márk Endre udvari tanácsos ügyvédi kamarai elnök vezetése mellett a debreceni ügyvédek majdnem teljes számmal, Szentkirályi Tivadar, a kereskedelmi kamara elnöke. Az izraelita hitközség képviselőtestülete teljes számban megjelent Rosinger Lajos elnök vezetése alatt. Az iskolaszéket és a tanítótestületet Popper Mór elnök vezette.

Tíz órákor, mikor már mozogni sem lehetett, lehozták a koporsót és a chorus gyász éneke után Krausz Vilmos elkezdte imáját. Szem nem maradt szárazon, mikor a főrabbi meghatottságtól elcsukló hangon esetenle az elhunyt klasszikus jellemét. Orvosj tudománya, mély bölcsessége, szívének jósága, mély humora, önfeláldozó nagylelkűsége mind lebilincseltek azokat, akik vele érintkeztek. Ezután meghatóan bucsuztatta el a nagy halottat szerető hitvese és családja nevében. Végül elérzékenyedve emlékezett meg az ékes szülő pap arról is, mit köszön ő maga dr. Popper Alajosnak, aki 20 év előtt hivatalába iktatta be és a főpapi tisztét fenkölt értelem-ben magyarázta meg. Krausz Vilmos főrabbi még sohasem beszélt úgy a szívekhez, mint ma. Beszéde alatt nemcsak a család tagjai, hanem a távolállók, a kollegák, az életük megmentőjét gyászoló betegei mind keserves sírásra fakadtak.

Ezután az orvos társai nevében dr. Tüdős Kálmán városi főorvos lépett a koporsó-sóhoz és a következő beszéddel bucsuzott el az orvosegyesület tiszteleti elnökétől:

Megszomorodott szívű Gyülekezet!

A férfi életét tettei alkotják, az orvosét

egész
Nehéz
nehéz
hogy
lyen
olyan
aki m
mindig
az uto
tudato
hatott,
hogy a
zott. A
hogy a
lágító

Ilyen
rodott
elégül
kor ho
igaz e
Megb
érdem
Legye
fájó sz
ki az
nélkül
és bec
a legm
gyakon
bert eg
haladá
datlan
harmon
bernek
Nyug
mes le
ja az I
ged em

Tüdős
a család
volt, hog
akkor ell
hogy a k
Vinni aka
egy pár
Popper A
Utána bel
tük haladt
mánya Lé
nőkök vez
diszruhás
temetőben
a Szent-e
s délre eg
gazdagabl

Az el
iránt nyil
igazolást
tisztelői a
jából léte
alapítvány
egy-egy s
sát és tán
tés eredm
Eddig bef
vül; Berg
stein Péte
Glicke Ver
40—40 ko
Balkányi I
mu, Holler
Jenő, Jóna
Ármin, Gr
Balázs Ber
feld Sámue
Miklós dr.
Lichtblau
Simon, Ke
koronát, S
Weisz Józ
ma, Beche
Miksa, Ste
Ernö, Ern
koronát. B
Szántó Sá
baum Mór
urakból ál
pérez takar
tetett el.

egész életén át kifejtett tevékenysége. — Nehéz munkát kell végeznie mindig. Még nehezebbet annak, akinek az a sors jutott, hogy maga készítse azt az utat is, amelyen haladni akar. Mikor azt látjuk, hogy olyan ember vesz bucsut a földi élettől aki mindig jó utat tudott csinálni és azon mindig jó és szép célok felé haladt és ezen az uton az emberi élet végső határáig öntudatosan, igaz szívvel és emelt fővel járhatott, lehetetlen arra nem gondolnunk, hogy az illető a kiválasztottak közé tartozott. Azok közé, akik alkalmasok arra, hogy a gyengébbek és ingadozók előtt világitó vezéresillagul szolgáljanak.

Ilyen embert temetünk ma megszomrodott szívvel ugyan, de azzal a belső ki-elégültséggel is, melyet érzünk akkor, mikor hosszas, eredményes tevékenységű igaz emberi életet tekinthetünk végig. — Megboldogult kartársunk egyéniségét és érdemeit ismertetni nem feladatunk most. Legyen elég csupán rámutatni arra, hogy fájó szívvel és mély megilletődéssel ejtjük ki az utolsó bucsuzót ahoz, akit kivétel nélkül mindnyájan szerettünk, tiszteltünk és becsültünk. Ahoz, aki az orvosi hivatást a legmagasabb etikai alapról nézte és gyakorolta és aki ennél fogva minden embert egyformán szeretett, minden emberi haladásnak buzgó és utolsó percéig lankadatlan munkása volt. Ilyenformán a legharmonikusabb életet élte le, ami csak embernek osztályrésziül juthat.

Nyugodj békével, fáradságaid után nemes lelkű Kartársunk és Barátunk és adja az Isten, hogy példát mutató egyéniség emléke sokáig éljen szívünkben.

Tüdős dr. gyönyörű gyászbeszéde után a család tagjai felvették a koporsót. Megható volt, hogy a gyászoló közönség, amely már akkor elepte az egész utcát, nem hagyta, hogy a koporsót a gyászkoocsra feltegyék. Vinni akarta mindenki a koporsót, ha csak egy pár lépésnyire is. Így vitték kézen a Popper Alajos kihült tetemét az utca végéig. Utána beláthatatlan tömeg ment gyalog, köztük haladt a debreceni nőegylet egész választmányára *Léderer Louise* és *Stern Józsefné* alelnökök vezetése alatt. A gyászkoocs mellett diszruhás városi hajduk állottak őrséget. A temetőben aztán elhelyezték Popper Alajost, a Szent-egylet által felajánlott diszruhahelyre s délre egy kihült nemes szívvel lett a föld gazdagabb.

Az elhunyt dr. Popper Alajos személye iránt nyilatkozó általános szeretet legszebb igazolást nyer abban a készségben, mellyel tisztelői az ő emlékének megörökítése céljából létesítendő dr. Popper Alajos iskola alapítványához hozzájárulnak. Az alapítvány egy-egy szegény árva gyermek iskoláztatását és támogatását célozza. Az eddigi gyűjtés eredménye majdnem 1500 koronát tesz. Eddig befolyt összegek a már közölteken kívül: Berger Mór, Berger Andor dr., Hartstein Péter, Fisch Ignác 50—50 koronát, Glück Vencel, Krausz Mór, Aufricht Vilmos 40—40 koronát, Freund Jenő dr. 30 koronát, Balkányi Emil dr., Erber Ernő, Gyémánt Samu, Hollender Adolf, Hajnal Samu, Frigyesi Jenő, Jónás Mór, Fisch Lajos, Auszterlitz Ármán, Grósz Nagy Ferenc, Farkas Ignác dr., Balázs Bertalan dr., Hochfelder Jakab, Bernfeld Sámuel, Czákó Zsigmond dr., Geiger Miklós dr., Szántó Győző, Székely Albert, Lichtblau Albert, Halmágyi József, Geiger Simon, Keller József, Flamm Márton 20—20 koronát, Schmiedt Soma, Gál Zoltán dr., Weisz József dr., Hevesi Gyula, Lukács Soma, Bechert Manó, Rózsa Géza, Ehrenfeld Miksa, Stern Miksa, Propper Miklós, Molnár Ernő, Ernst Vilmos, Ujlaki Hugó dr. 10—10 koronát, Brill Illés 5 koronát. A gyűjtés a Szántó Sámuel dr., Popper Mór dr., Fleisbaum Mór, Darvas Izidor és Lusztig Károly urakból álló bizottság intézi, a begyűjtött pénz takarékpénztári könyvecskében helyeztetett el.

Ezenkívül *Lédererné Fischbein Louise*-hoz, a debreceni izr. nőegylet alelnökéhez folytatólag a tegnapi kimutatott 490 koronán kívül az ott megjelölt rendeltetéssel a következő újabb adományok érkeztek koszorúmegváltás címen: *Lukács József* vezérigazgató (Budapest) 50 kor., dr. *Lőkövits Márton* 40 kor., dr. *Nyíri Ernő* és neje, dr. *Lukács József* ügyvéd (Budapest), *Taller Ignác* 30—30 kor., *Fürst Ödön* és neje, öz. *Meisels Arnoldné* 20—20 kor., *Stern Józsefné*, *Kenyeres Elekné*, dr. *Berger Péterné*, öz. *Weinberger Lajosné* dr. *Lőkövits Mártonné*, dr. *Engel Ignác* dr., *Freund Jenőné*, *Geiger Simonné* 10—10 koronát adományoztak. A nemeslelkű adakozóknak ezúton mondunk köszönetet.

A gyászoló családtól kaptuk a következő köszönetnyilvánítást:

KÖSZÖNET.

Felejthetetlen férjemnek, családnak fejének halála alkalmából testületek és magánosok oly nagy számmal és oly meghatóan nyilvánították irántunk meleg részvételüket, hogy egyenként képtelenek vagyunk mindet megköszönni. Fogadják ez uton szívből jövő hálánk kifejezését.

Özv. dr. *Popper Alajosné és családja.*

Háziurak és házmesterek

Meg a rendőrség.

Járom keresztül-kasul a várost és a közvélemény ezerszemével várom az eseményeket. Ezalatt megeredt a hó és az aszfaltra kimerészekedtek a házmester, aki tegnap még épp oly közönyös volt e természeti jelenség iránt, mint én, akinek se hasznom, se károm, akár esik, akár fu. De hát egy pár nyak és lábfejem után megkongott a közvélemény harangja: az *ujság* s a rendőrkapitányság is elérkezettnek látta az időt, hogy véget vessen annak a szibériai helyzetnek, amely Debrecent Kamesatkához tette hasonlónak.

Igaz, hogy a derék házmesterek fel is jajdultak arra a

pártatlan szigorra

mely házmester és háziur között különbséget nem tesz s egyiket ép ily súlyosan bünteti, ha a járdá fagyos olvadákkal és jégréteggel borítva, mint a másikat, ám a láb és kézfejek megszüntek. És ez is valami. Bár figyelmebe ajánljuk a hatóságoknak a házmesterek panaszaát is, mely úgy a méltányosság, mint a progresszivitás elvével fogva jogosult és meghallgatást érdemlő, ugyanis a rendőrkapitányság nem csak egy *paragraffussal* de egy *sámegységgel* méri a büntetések összegét is házmesternél és háziurnál. Már pedig a házmester évi jövedelme és a háziur járadéka között fennálló *arányt itt is be kellene tartani!*

Persze nem lehet elzárkóznunk, a háziurak felszólamlása elől sem s így közre kell adnunk a kezünk ügyébe iuttatott következő levelet:

Nagyobb lesz a házbér,

amint ez az ideiktatott levélből is kitaláljuk. Tekintetes Szerkesztő ur! Nagyon kérem legyen szives a rendőrség parancsotó uraknak figyelmét felhívni arra a körülményre, hogy a nagyon is fegyelmezett rendőrlégénységnek és őrpáncsnokoknak kiosztott parancsait, csak ott szigoruan hajtssanak végre, ahol arra okvetlen szükség van. Nem oly stablonszerűleg, mint f. hó 29-én reggel 8 óra után kivonult a legénység és bejárta az összes házakat, akár volt a háza előtt a hó elseperve akár nem; bementek a házakba és kijelentettek, hogy „a járdán hónak nem szabad lenni”. Hiszen a havon még *senki nem esett el soha!* Ellenben ahol f. hó 28-án a havat a szél elhordta és maradt

csak fagyos járda, mint különösen a főtéren, ahol aszfaltok vannak, ott még f. hó 29-én is bugdácsoltak, annak a dacára, hogy ott legénység fel van állítva és látják, hogy *esnek az asszonyok, de még a férfiak is* és még sem szólnak be a házakba, pedig csak annyit kellene mondani: „a közönség talpon elhordta a homokot, megint síma a járda tessék újra behomokoltatni” és kész volna, nem kellene sem büntetni sem háborgatni és zaklatni azokat, akik előtt semmi veszély nincsen.

Ha pedig büntetés pénzre van szükség, akkor csak rajta, telik az is más zsebéből, de akkor ne panaszoljanak, hogy *nagy a házbér?* hanem vegyenek tudomásul, hogy nem csak pótdát, de a büntetést is meg kell fizetni, azt hisszük, hogy úgy is tudja mindenki mai világba, hogy pap oltárból, író újságból, nos kérem, a házi ur a házából kell hogy éljen. Debrecen, 1912. január 30-án. Kiváló tisztelettel, több háztulaidonos és lelkes lapja olvasói.

Még csak annyit jegyzek ide az igazság érdekében, hogy ma jelen voltam a rendőrségen, ahol *Vadász* őrmester a következő utasítást adta az őrségnek:

— Különösen a járdák tisztántartására ügyeljenek, ám figyelmeztetek mindenkit, hogy a *legudvariasabb* hangot használja a közönséggel szemben. S akár urral, akár cseléddel van dolga, előbb illedelmesen felszólítani tartozik, hogy a járdát takarítsa le s csak ha ezt *nem teszi*, teendő meg a jelentés!

Ami azt hiszem, mindnyájunkat megnyugtathat. Ha megértjük egymást!

(gy. zs.)

MULATSÁG.

A jogász-bál

*

Intim, meleg, összefogó mulatságot rendezett ma este a debreceni jogásziifuság. Nem találkoztunk ugyan a tömegeknek akkora felvonulásával, mint már az „Arany Bika” termében megszoktuk, de akik ott voltak, parázs mulatságban volt részük.

Örömmel láttuk a nekiperült ifjuságot, a mint szünetnélküli rugalmassággal járta a táncot s a leányok megállás nélkül el volt foglalva a bál arszlánjaival.

A bálanyák lekötelező kedvességgel érintkeztek a jelenvolt hölgyekkel és urakkal s a multság intimitását igyekeztek még bensőbbé tenni. Ott láttuk soraikban dr. Baltazár Dezsőné, Márk Endréné, Uhlarik Bélánét, öz. Reviczky Józsefnét, dr. Magoss Györgynét, dr. Haendel Vilmosné és Matolcsy Gábornét.

A notabilitások közül Degenfeld József gróf, Márk Endre udvari tanácsos, Uhlarik Béla máv. üzletvezető, Baltazár Dezső dr. püspök, Lestyán Adorján udvari tanácsos és Matolay Gábor stb. előkelőségek jelentek meg.

Ma láttuk először a debreceni rendőrséget új egyenruhájában, élén Rostás István rendőrfőkapitánnyal, aki ugyancsak buzgólkodott, hogy a rendőrtisztviselők is kivegyék a részüket a hölgyek mulattatásából.

Jelen voltak az estélyen:

Urasszonyok: Heimlich Jánosné, Kuczikné, Karsay Istvánné, Vecsey Zoltánné, Mollay Gáborné, Matolcsyné, Killer Viktorné, Szabó Sándorné, Mayer Jenőné, dr. Csikos Sándorné, Lestyán Adorjáné, Solyomossy Istvánné Nagykaroly, dr. Jékelné, Gál Miklósné, Szabó Mihályné, Steicher Andorné, Pálffy Józsefné, dr. Baltazár Dezsőné, Márk Endréné, Roteschnek Jenőné, Krasznay Gáborné, dr. Magoss Györgyné, Horváth Bálintné, Kolbenhayer Kálmánné, dr. Khos Dezsőné, Gáll Elekné, Harsányi Gáborné, öz. Madarász Sándorné, Sinka Gyuláné, Ujhelyi Tamásné, Killer Sándorné, Schlackta Jánosné, Nagy Lajosné, dr. Berencsy Jánosné, Pauliny Vilmosné, dr. Haendel Vilmosné, öz. Bay Gáborné, Bácskay Imréné, Bosznay Istvánné, Uhlarik Béláné, Barkóczy Fe-

rencné, Tóby Istvánné, özv. Reviczky Józsefné, Barothy Béláné, Nagy századosné, Rutkayné.

Urleányok: Heimlich Ilona, Kuczik Margit, Karsay Margit, Matolay Irén, Matolcsy Ilonka, Killer Emma, Csikos Margit, Csikos Antonia, Solymosy Paula, Székely Anna, Zádor Ila, Beke Sarolta, Pálffy Irénke, Keresztfalvy Lili, Krasznay Ilona, Magoss Margit, Kolbenhayer Margit, Khoos Evelin, Gaál Tini, Madarász Aliz, Sinka Ilus, Ujhelyi Margit, Nánási Gabi, Milöcker Annus, Hutiray Éta, Bay Gabi, Ujhelyi Margit, Killer Margit, Király Irma, Pauliny Tekla, Harsányi Jolán, Uhlarik Lucy, Szabó Mariska, Szabó Joli, Baróthy Margit, Szilágyi Gabi, Fischer Gabi.

Fodrászok bálja. A debreceni fodrász mesterek és segédek február hó 11-én, az „Arany Bika” szálloda dísztermében, a fodrász szakiskola alapja javára jótékony célú zártkörű bált rendeznek. Belépti díj: Család-jegy 3 nzemélyre 5 kor. Személyjegy 2 kor. A zenét Kiss Béla zenekara szolgáltatja. Jegyek előreválthatók minden fodrász üzletben. Kezdete este 8 órakor.

Szántó Győző a munkásjóléti intézményekről

Előadás a Gy. O. Sz. debreceni fiókjában.

A fejlődő ipari élet legszebb hajtása a munkásjóléti intézmények létesítése. Ez a nagytőkést és a munkást a kölcsönös megértésben hozza közelebb egymáshoz és ezzel minden ipari fejlődés garanciáját teremti meg. E nagyjelentőségű és kiváló horderejű kérdéssről tartott Szántó Győző, ez az izig végig európai gondolkodású gyáros, rendkívül érdekes s tanulságos előadást tegnap este a gyáriparosok orsz. szövetségének debreceni fiókjában által bírák, ügyészek s ügyvédek részére rendezett közgazdasági előadás ciklus keretében.

Az előadó tárgyát az állam s társadalom alkotta jóléti intézmények tárgyalásának mellőzésével a gyári jóléti intézményekre határozta s körvonalozta az osztályharcok kényeszerítő ereje mellett a munkaadói belátásnak szerepét, mely kiegészíti s eredményesebbé teszi e téren az állami tevékenységet, már csak azért is mert kényszer nélkül való, a gyáros önkéntes tevékenységéből fakadó s így közvetlenebb s jobban alkalmazkodhat a folyton változó körülményekhez. Ismertette Stammer, Morubert, és Giesbert, e kérdés alapos ismerőseinek véleményeit tárgya felől, majd áttért az egyes intézmények ismertetésére. Közben azonban érdekes statisztikai adatokkal illusztrálta iparunk s támogatásának jelenlegi állapotát, mely lehetővé fogja tenni a külföldön már meglévő munkásjóléti intézmények fokozatos létesítését.

Ezután szólt a gyári szociális titkárságról, mely amerikai alkotás, a munkásokkal való állandó érintkezésre, surlódások elhárítására, különböző munkásérdekek megóvására. Érdekes szemelvényeket olvasott fel egy ilyen titkár — véletlenül női titkár naplójából, bizonyításként arra az áldásos működésre, melyet az ilyen mindkét félre bizalmi állásban levő kifejt.

A csecsemő, gyermek s anyaság védelemről mondott érdekes dolgokat az előadó. Ismertette egy külföldi gummy gyár ez irányú intézményeit, ahol nőápolók külön segély, később munkaidő rövidítés bérleszállítás nélkül ingyen tej etc. vannak meghonosítva.

A gyári fürdők, üdülőhelyek, dispensek, tornacsarnokok után Szántó a fogyasztási raktárakról, gyári mézarszékekről s tehenészetekről beszélt, melyek a nagyban való bevásárlás előnyeiben részesítik a munkást s lehetővé teszik azt, hogy pl. egy drezdai dohánnyágyár egész ebédeket adjon 30 fillérért.

Munkásképző s szórakoztató intézményekről, munkáshotelekről, majd munkásokról s kertekről beszélt a kitűnő előadó végül a nyereségyrészesedés, gyári

takarékpénztárak s nyugdíjpénztárakról mondtak után rátért a Zeiss gyár jóléti tevékenységére, ahol ugyanis a legtökéletesebb formában, munkásválasztmányok közreműködésével valóságos alkotmányos módon minden jóléti intézmény a tökéletes formájában található fel.

Befejezésül annak a reményének adott kifejezést Szántó Győző, hogy fejlődő iparunk mellett az emberbaráti szeretet melegebb érzés s mély megértés az, mely biztosítja nálunk is a munkásjóléti intézmények jövőjét.

A mindvégig lebilincselően érdekes s végtelenül tanulságos előadást, melyet időnként az előadó humorra tett színesebbé, a jelenlévő hallgatóság zajosan megtapsolta. Ott láttuk Unger Kuriai bírót, Kulin Imre törv. elnököt s a debreceni bírói kart csaknem teljes számban.

Megakadályozott családirtás

Egy anya, aki meg akarja ölni a gyermekét.

Az éhség, ez a vérszomjas fenevad, kegyetlen ösztönével bolyong az uttalan-utakon s ahová csigorgó fogaival elérkezik, megszuinik ott a kultúra és az öntudatos élet. Megélegetett emberek válnak lázadóvá, józan, erkölcsös népek lépnek a büni lejtőző útjára. Kiöli az emberek szívéből a hitet, bizalmat, a család kebeléből a szeretetet. És szomorú munkáját gyászos rombolással tetézi be.

Az a krónika, amely a tegnapi éj méhéből született, szintén abból a nagy vajudásból származik, amely egy becsületes polgári család existenciáját döntötte rommá s egy elkeseredett anya kezébe előbb az alkoholos liveget, aztán a kést adta.

Egy kis polgári fészek.

Ahol a Csapó-utca az Árpád-tér torkába ömlik, van a Bercsényi-utcának a nyílása. Alig van Debrecennek ennél a külvárosi kis utcasornál rendezettebb utja. Ugy fut ki a Bocskai-térre, mintha puskából lötték volna ki. A teste meg, akár szabályos kicsi kövekből lenne összefogva úgy sorakaznak egymás mellett az apró pici házaclkák. Jobbára szegény munkások, ipari alkalmazottak és kicsibe árusítók lakják ezeket az épületeket és mindenik háznak van két-három albérlője. Egy-egy lakás pici konyhából áll, épen csak hogy egy sparthert meghúzódhat benne s a lakószoba sem szélesebb 4—5 méternyinél, a hossza pedig épen a fele. Egy ilyen lakásért 7—8 forintot fizetnek havonta.

A Bercsényi-utca 14. számú ház is épen erre a recipére van építve s három albérlője tartja árendába: Nagy Bálintné, Reszegi István és Pincédli Venczel. A két első lakó úgy ahogy tisztességesen meg is van a maga szegénységében, de Pincédli Venczeléknél már hónapok óta leselkedik ravasz szemeivel a nyomor. Pedig azelőtt nagyon tisztességesen megkereste a harapni valót a ház ura. Pincédli Venczel ugyanis már tíz év óta a debreceni vaggongyárban működik, mint vasesztergályos. Hetenként 40—60 koronát is megkeresett, ám három hónap előtt veszedelmes betegség támadta meg a lábát, ágyba esett s be kellett szállítani a közkórházba. Felesége és hét gyermeke

teljesen támasz nélkül

maradt, mert a betegsegélyző egyesület járulékát a kórházi ápolási díjjak emésztették meg.

Eleinte az asszony, csak hogy gyermekei éhen ne haljanak, az ágyneműeket csapta zálogba, később azonban annyira elvesztette lelke egyensúlyát, hogy teljesen ivásnak adta

magát s alig kellett neki egyéb a pálinkánál. Ilyenkor aztán gyermekeit ütötte-verte s ha a szomszédok nem vették volna pártfogás alá a kisdedeket, már régen végzetes családi dráma történhetett volna a nyomor szájába taszított családban.

— Bizony — mondja az öreg Nagy Bálintné — ez a szegény asszony ivásra adta a fejét s ilyenkor a gyermekeket mi vettük pártfogás alá. Mert megesezt, hogy nemrégén is a havon kergette végig a berugott Pincédliné a nagyobbik 5 éves gyermeket.

Tegnap aztán az Árpád-utcai őrszemnek azt jelentették a Bercsényi-utcai ázból, hogy Pincédliné

meg akarja ölni a gyermekeit.

Az őrszem az esetet bejelentette a központnak s innen megindult a nyomozás, mely azonban aligha fog eredményt érni, mert az asszony tagadja, hogy merényletet akart volna elkövetni.

— Szeretem én azt a két gyermeket, jobban, mint magamat! — mondta munkatársunk előtt.

Amint azonban végig nézzük azt a pici, reumától gyötört asszonyt, mégis csak a Reszegi Istvánné bemonadását kell hinnünk, ki-nek férje vitte a jelentést a rendőrőrszemnek.

— Nem tudja az az asszony mit beszél. Tegnap este együtt ültünk az urammal, mikor a nagyobbik gyermek berohant a szobánkba s lihegve kért, hogy engedjük közénk, mert az édes anyja egy nagy késsel jött felé. Bementünk a szobába, ahol egy falat kenyér sem volt a házban s a kályha is hideg volt. Ott ült az asszony a másik gyermekkel az ágyon és meredten nézett maga elé. Látszott, hogy nem tudja mit csinál.

Olyan rettenetes

nyomor és nélkülözés

van is a családnál, hogy az ember szíve facsarodik össze. Két ágy közül csak az egyikben van ágynemű.

— A székeket már felfűtöttem! mondja az asszony.

Nagy Bálintné és Reszegi Istvánné pedig egyöntetileg azt mondják, szinte csodával határos, hogy még éhen nem haltak.

— Csak a gyermekekért aggódunk. Hogy az elkeseredett anya egy önkivületi pillanatában megfojtja, vagy agyonszúrja őket.

— Legjobb lenne, ha lelenházba adnák! vélekedik Nagy Bálintné.

— Mi is azt kérjük! — fordult hozzám Reszegi Imréné.

Most már csak a hatóságon a sor, hogy ebben a gyilkos nyomoruságban segítsen s akár a lelenházban elhelyezze a gyermekeket, akár a szegény alaptól juttasson kenyérre és fára valót ennek a fagyban és élségben sinylődő családnak.

A társadalom pedig, ha érzi, hogy van szíve, szintén benézhet a Bercsényi-utca 14. szám alatt levő nyomortanyába.

Gyulai Zsiga.

Színház és Művészet

A színház műsora.

PÉNTEK: Délután *A kis gróf*, operett. (A bérlet.)

SZOMBAT: *Laczkff*, opera. (B bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *A lengyel menyecske*, operett. Este *Csitri*, vígjáték. Bemutató előadás. (Kisbérlet.)

Drámai dalm és zenéjét sz mutatta a de

19

Szél Kál

Ezt nemcsak sikeréből áll részvéltlenségban, a debrec folytán tapaszt elcsüggesztés károsabb és választani mi közönség ezze távolutartotta melyet mi hiv Kálmán meleg boldogító teh

Ha valam nács lehet egy abból áll, hogy ha művét nem dalosjátéknak maga komoly nél fogva felé teknek, de a mindenhol tud és melodikus, a vigopera fel gultatot emelné

Ezek előre ismerés pálmá zőnek, aki els kerekded, óná és ihlettségel Nem igyekezze a drámai moz hangulatos, da És a mi a fő, érlelte aztán meggyőződést opera szerzés érhet, a magy nyal szép sike

Erről a m tehet, mikor minden felvona lámpák elé a

Főleg a k bájos assonan ami csakis el található fel. magán száma

Az előadá közé. A társul az első el énekelt, mintha lösséget, amel zenealkotók (Laczkffy) rek M. Torday Er Csizy Piroska egyikét mutatt nak. Végül Ken aki nemcsak s énekelt. Máthé tapsot kaptak,

A legteljes György karnag léssel betanito Az előadá és valószínűleg volt.

Csak a mi

Lackfy

Drámai dalmű előjáték és 3 felvonásban. Irtó és zenéjét szerző: SZÉLL KÁLMÁN dr. Bemutatta a debreceni színházcsinálóknak 1912. február elsején.

Széll Kálmán dr. igen talentumos ember. Ezt nemcsak a ma lezajlott premier őszinte sikeréből állapíthatjuk meg, hanem abból a részvétlenségből is, amely ma este a színházban, a debreceni kulturérzék vérszegénysége folytán tapasztalható volt. Pedig egy talentum elcsüggesztésére, az írói véna elnyomására károsabb és dermesztőbb érzést nem lehet választani mint a mellőzést. És a debreceni közönség ezzel volt bőkezű tegnap este, mikor távol tartotta magát attól az ovációtól, a melyet mi hivatalosan is jelenlévők a Széll Kálmán meleg, buzgó és szép reményekkel boldogító tehetsége láttára rendeztünk.

Ha valami kifogásunk van, az is csak tanács lehet egy kezdő szerző számára és az abból áll, hogy sokkal helyesebben tette volna ha művét nem drámai dalműnek, de *magyar dalosjátéknak* nevezte volna, mert ha a mű maga komolyságánál és zenei emelkedettségénél fogva felébe is emelkedik a nagy operetteknek, de a drámaidalműnek erejét nem mindenhol tudja elérni. Aztán a táncok, derűs és melodikus, sőt fiúbemászó részei is inkább a vígopera felé hajlanak, mint a drámai hangulatot emelnék.

Ezek előre bocsájtása után azonban az elismerés pálmáját kell átnyujtanunk a szerzőnek, aki első művében egy szerkezeti kerekded, önálló zenei effektusokkal dolgozó és ihlettséggel átitatott nagy művet alkotott. Nem igyekezett Wágneri erővel meríteni ki a drámai mozzanatokat, de amit adott, az hangulatos, dallamos, majdnem behizelgő volt. És a mi a fő, minden ízében magyaros. Ez érlelte aztán meg valamennyiünkben azt a meggyőződést is, hogy Széll Kálmán, ha az opera szerzés terén országos sikereket nem érhet, a magyar dalosjátékok minden bizonynyal szép sikerekkel gazdagítaná.

Erről a mai forró est is tanúbizonyságot tehet, mikor minden dalát megújrázták s minden felvonás után ötször-hatszor hívta a lámpák elé a megértő közönség.

Főleg a karok ereje és a hangszerelés bájos asszonciája váltott ki őszinte hatást, ami csakis elsőrangú zenei talentumoknál található fel. Bár kétségtelen, hogy minden magán száma is hatásos és tetszetős volt.

Az előadás nem tartozott a legjobbak közé. A társulattól jobbat láttunk. Zilahyné az első elismerés. Olyan ambícióval énekelt, mintha érezte volna azt a nagy felelősséget, amellyel a Széll Kálmán nevét a zenealkotók sorába beírni tartozik. Solti (Laczkffy) rekedt volt, szintugy Kassay is, M. Torday Erzsi annál szebben énekelt Csizy Piroska szerepét. Székely Gyula pedig egyikét mutatta be legsikerültebb alakításainak. Végül Kemény Lajos érdemel dicséretet, aki nemcsak szépen játszott, de szépen is énekelt. Máthé és Csanádi Irma, szintén sok tapsot kaptak, valamint Falusi István is.

A legteljesebb elismerés illeti Mártonfalvy György karnagy munkáját, aki a darabot izléssel betanította és lendülettel vezényelte.

Az előadás őszinte, meleg sikert hozott és valószínűleg teltebb házakat, mint a mai volt. (gy. zs.)

Vasárnapi előadások. Vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután mérsékelt helyárral 3 órai kezdettel „A lengyel menyecske” operett kerül színre; ez újdonság délutáni előadásával Zilahy igazgató egy vídám délutánt szerez a közönségnek, mert A lengyel menyecske mulattató szövege és bájos zenéje állandó derűlttségben tartja a publikumot. Este rendez helyárral a Vigszínház legsikerültebb újdonságának a „Csitri” című vígjátéknak lesz a bemutatója. Pierre Wéber és Henri de Grosse vígjátéka mulatságos és ötletes, derült jelenetekkel kezdik.

Hangverseny a zenekonzervatóriumban. (Tanár a tanítványoknak. A debreceni Zenekonzervatórium február hó 8-án este hat órakor, az intézet helyiségében Haják Károly tanár közreműködésével rendezi III. hangversenyét, melyre az intézet tanítványait, a szülőköt és az érdeklődőket tisztelettel meghívja P. Nagy Zoltán igazgató. — Műsor: 1. a) Kreutzer: Tanulmány. b) Bach: Bourré. 2. a) Rode: VII. Versenymű I. b) Beriot: VII. Versenymű I. 3. Saint Saens: Versenymű h moll I. 4. Wieniawsky: Faunt ábránd. Zongorán kísér: Grósz Ernő tanár. Belépti díj nincs. Gratulálunk a hírneves zeneintézet vezetőségének, mert ez a műsor bármelyik hegedűművésznek becsületére válnék. A IV. tanári koncert, mint értesülünk, március elején lesz.

A Bonbonniere februári új műsora fényesen bevált. Minden szám igazi attrakció s a műsor oly változatosan van összeállítva, hog yigazi élvezetet nyújt. Brothers Herbert angol táncosok végtelen ügyesek, igazi művészek. Misi Kova fiúművész bámulatba ejti művészetével a hallgatóságot. Gurli and Tish amerikai excentrikusok és antipodisták szintén elsőrendű artisták. Delila keleti táncosnő élő kigyóival, a Vanis nővérek: mind kitűnő számok és emelik az est sikerét. Külön kell megemlíteni Louise Baront, a tíz éves csodagyermeket, ki bámulatba ejtette a nagyközönséget gyönyörű énekével. Kivülük még fellépnek a többi szerződött tagok.

HIREK

— **Khuen-Héderváry köszönete.** A debreceni harmadik kerületi nemzeti munkapártja táviratilag üdvözölte Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt szerencsés felgyógyulása alkalmából. A miniszterelnök az üdvözlésére ma a következő távirati választ küldte:

Debrecen harmadik választó kerületi munkapárt elnöksége Debrecen.

Szíves üdvözlétekért fogadják hálás köszönetem őszinte kifejezését.

Khuen-Héderváry.

— **Sztrájk egy szerkesztőségben.** Abban a lázas, idegsorvasztó munkában, melyet a hírlapíró végez, csak néha sugárzik be az elismerés, amikor törvényszéki tárgyalások során menti fel a közérdekért harcoló újnágírót a királyi törvényszék. A közönség szívéhez nem érkezik el a nap névtelen hőse, az események krónikása, az újságíró. A kiadói szükmarkuság pedig nem akarja megkülönböztetni a tehetséget az akarnokságtól s bizony sok redakcióban rosszabbul vannak fizetve a hírlapírók a szedőknél. Így lesz az a „Pesti Napló” szerkesztőségében is, ahol ma este a szerkesztőség tagjai Surányi József lapkiadó elé járultak és tőle fizetésük felémelését kérték. Surányi azonban, aki pedig dús gazdag ember, a kérelmet nem teljesítette mire a szerkesztőség valamennyi tagja Mester Sándor felelős szerkesztővel élén sztrájkba lépett és letette a tollat. A kiadó az est

folyamán az egész fővárost összejárta, de munkatársat kapni nem tudott, mert a fővárosi hírlapírók teljes szolidaritást vállaltak sztrájkoló kartársaikkal. Valószínű, hogy a „Pesti Napló” holnap nem is fog megjelenni.

— **A miniszterelnök és Kossuth Ferencz.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma meglátogatta Kossuth Ferencet s vele öt negyed órán át beszélgetett. Az öt váró újságíróknak ezeket mondta:

— Sajnálom uraim, hogy nem honorálhatom. Kossuth Ferenc igen jó színben van s állapotja igen jó.

— És a haza állapota kegyelmes uram — kérdezték az újságírók.

— Igen sajnálom uraim, de részleteket most nem mondhatok. Természetesen aktuális ügyekről volt szó. Kellemesen beszélgettünk.

— Délután folytatódnak a tárgyalások?

— Azt hiszem délután Apponyival és Désyvel beszéltek, ha lehet — mondta a miniszterelnök.

— Hát Justh Gyulával?

— Azt hiszem holnap, vagy holnapután.

A miniszterelnök azonban ma nem beszélhetett Apponyiékkel, akikkel csak holnap s Justh Gyulával csak pár nap múlva tárgyal.

— **A Zenede kibővítése.** Tudvalevő, hogy a város közgyűlése kimondta, hogy a Zenedét kibővíti s azt két emeletre emeli föl, sőt erre költséget is állapított meg. A Zenede most kérvényt adott be a városhoz, a melyben kéri, hogy a tanács tegyen intézkedéseket e határozat végrehajtásában és a Zenedét bővíttesse ki.

— **Belépés a munkapártba.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Buzáth Ferenc volt néppárti képviselő ma belépett a munkapártba.

— **Az urkocsisok városi díja.** Debrecen város legutóbb a szokott 500 korona díj helyett az Urkocsisok versenyének egyik díjára 1000 koronát adott. Az Urkocsisok egyesülete ma kérvényt adott be, hogy ezt az ezer koronát a város állandósítsa.

— **A Leányegyesület mulatsága.** Az izraelita Leányegyesület — mint már jeleztük — február 7-iki zsúrija keretében nagyszabású estélyre készül. A Leányegyesület vezetősége: Boros Annus elnök és Freund Böske titkár a leányzsúr keretében olyan műsört állítottak össze, hogy a Leányegyesület mulatsága előreláthatóan a szezon egyik legsikerültebb mulatsága lesz. Alkalmi tréfa, ének, tánc tarkítja ezt a műsört, sőt egy egyfelvonásos repizre is készül a műkedvelő ensemble Bérczy Ernő vezetése mellett. A közönség részéről szinte páratlan érdeklődés nyilvánul az estély iránt. Már napok előtt elfogytak az összes páholyok, de már a földszinti jegyek nagyobb része is elkelt. Szóval minden jel arra vall, hogy a farsangi emlékek között a legmaradandóbbak sorába fog elhelyezkedni a Leányegyesület mulatsága. Az estély részletes műsorát néhány nap múlva közöljük.

— **Kitüntetett református lelkész.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Döczy József váraljai református lelkésznek, félszázadot meghaladó, érdemekben gazdag lelkészi működésének elismerésül a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Az aradi vértanúk hamvai.** Aradról jelentik: A vértanúk hamvait kutató bizottság a vársáncban föbelőtt vértanúk sírhelyéről újabb adatokat szerzett s ezek alapján remélik, hogy tavasszal, mielőtt az ásásokat megkezdik, két három nap alatt meg fogják találni Schweidel József és Lázár Vilmos tábornokok sírhelyét. Dessewffy Arisztid és Kiss Ernő holttesteit már annakidején tudvalevően elszállították. Az ásásokat a bitófán kivágtettek hamvainak megtalálása céljára

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
elsőrangú

ból a veszthely obeliszke alatt is folytatni fogják. Az ásatások vezetésére Török Aurél egyetemi tanárt kéri fel.

— **Csodagyermek.** Buron József 10 éves londoni fiú, ki Európa több városában hangversenyt tartott, nálunk is bemutatja csodaszép hangját. Szombaton este 8 órakor az izr. hitközség József kir. herceg-utcai nagytermében héber, angol és német dalokat fog előadni, harmónium kísérettel. A hangversenyre, mely páratlan élvezetet nyújtónak ígérkezik, felhívjuk a közönség figyelmét. — Belépti díj nincs.

— **Hajóösszeütközés a Rajnán.** Hamburgból táviratozzák: Ma reggel hat órakor Alzum közelében a Deutscher Kaiser-tárna egy kis szállítóőzőse, mely a Rajna túloldalán lakó munkásokat hozza és viszi, hófúvás és köd miatt beleütközött egy arra haladó teherszállító gőzösbe. A kis szállító naszád felborult, nyolc munkás a vízbe fullt, négyet kimentettek.

— **Házikosztot,** reggelit és ebédet, esetleg közelben egy butorozott szobát is keres egy magánhivatalnok. Cim a kiadóhivatalban.

— **Frakk és smoking ingek,** báli nyakendők. Lengyel Sarunál.

— **Grammofon tulajdonosok!** A létező legjobb magyar ének. „A pécskai cigány-soron” egyedül Molnár testvéreknél kapható. Egyház-tér 2. Telefon 727.

— **BUTOROZOTT SZOBA.** Kényelmes hónapos butorozott szobát 1 ágyval és divánnal, esetleg 2 ágyval, két felnőtt és két gyermek részére, kerestetik. Jó ebédkosztot is szeretnénk ugyanott.

— **Zwiback Lajos és Testvére** cs. és kir. udvari szállítók alkalmi és estélyi bluz-ujdonságai megérkeztek és Debreczenben csak a Halmágyi Sámuel divatházában szerezhető be. Ugyanott estélyi köpenyek és ruhák.

— **Idény előrehaladottsága miatt téli kabátok,** bundák és szőrmeárúk leszállított árban szerezhető be Halmágyi Sámuel divatházában.

— **A Hungária-kávéházban** február hó 2-án, pénteken nagy hangversenyt tart a cs. és kir. 66. gyalogezred zenekara a karmester személyes vezetésével. Kezdeté este 10 órakor. A szünetek alatt Veres Tóni és fia zenekara játszik. Dus választéku színházi vacsorák, hideg buffet. Saját termései borok. Társaságok részére külön terem. Tisztelettel íj. Weichinger Károly.

Használjon Dr. Brovsky-féle

BOROLINT

Borolin-szappant és Borolin-cukorkát reuma, csúsz, köszvény, isisász, köhögés, fejfájás és fertőzés ellen

Ára a Borolinnak 80 fillér, próbáéveg 50 fillér, a Borolin-mosdószappannak 80 fill, a pipereszappannak 80 fill, és a Borolin-cukorkának ára 20 és 40 fillér.

Kapható mindenütt.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel.

Csúsz, köszvény, reuma ellen a legjobb báziszer a híres

Király-Balszam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsöléssel a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-tárában Kossuth-utca 9. színház mellett.

— **Debrecenvidéki Takarékpénztár** mint szövetkezet, Piac-utca 21. Sesztina-ház. Olcsó kölcsönt nyújt betáblázásra, kezesség vagy értékpapír-fedezet mellett hosszú lejáratra is. Az intézet elnöke dr. Megyery Pál ügyvéd. Ügyvezető igazgató Hoffer Sándor.

Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Árucsernok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja. Telefon 129. Hunyadi-u 17/19. sz. Telefon 129.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét, dusan felszerelt árucsernokára, hol Debreczen első műasztalosainak és károitosainak termékei a legméréskeltebb (szabott) árban áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Megtételezés minden vételkényszer nélkül.

Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legméréskeltebb garanciát vállalja, hitel esetén kedvező fizetési feltételek.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	858.50
Osztrák hitel	656.59
4 százalékos koronajáradék	90.15
Államvasút	728.59
Lejzártbank	496.50
Rimamurányi	705.75
Salgótarjáni	710.—
Közúti vasút	815.—

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 1/2%, Berlin 3 1/4%, London 3 1/2%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.07
áprilisra	11.89
májusra	11.80
Rozs áprilisra	10.52
Zab októberre	9.85
áprilisra	8.59
Tengeri májusra	8.92
Tengeri 1912. év júli	8.85

Irányszat:

Készárú 5 magasab.

Helyi értékpapírok magánárfolyama.

Névért.	osz-talék	1911. szelvényekkel	Kor.
300	50	Debreczeni Elso Tkpár	980
300	18	Aiföldi tktár	875
500	18	Ipar és Keresk. bank	900
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	16	Debreczeni Hitelbank	250
400	24	Altaianos Forgalmi Bank	—
300	12	Bankegyesület	—
300	30	Istvannalom	780
200	10	Debr. Helyi vasút	—
200	18	Termény és Árutár	—
200	10	Debreczeni Gőztéglagyár	250

Uj részvénytársaság Debreczenben. — „Telekértékesítő Részvénytársaság” cég alatt a mai napon új vállalat létesült Debreczenben, egyelőre 300.000 korona alaptőkével. Az alakuló közgyűlésen, amely Magoss György dr. elnöke alatt ma délután 5 órakor folyt le, az igazgatóság tagjainak a következőket választották meg: Magoss György dr. városi tiszti főügyész, Szávay Gyula kereskedelmi és iparkamarai titkár, Kerekes Géza földbirtokos, Lichtblau Albert bankár, Debreceni Jenő mérnök, Geiger Simon nagykereskedő, Mandel Samu földbirtokos, Bozzay Pál földbirtokos és Ernst Vilmos bankigazgató. A felügyelő bizottság tagjai lettek: Körner Adolf városi főjegyző, Szikszói-Szabó László dr. ügyvéd és Bleyer Mór földbirtokos. Az alakuló közgyűlést követő igazgatósági ülésen a részvénytársaság elnökévé Magoss György dr., alelnökévé Bozzay Pál, vezérigazgatójává Lichtblau Albert és jogtanácsosává Keresztesi-Kiss József dr. ügyvéd választották meg.

A Bankgyesület tőkét emel. Tegnap állapította meg a Bankgyesület részvénytársaság az 1911. év mérlegét, amely 110.873 korona 56 fillér tiszta nyereséggel zárul. Az intézet váltó-állománya a 4 és fél millió ko-

ronát meghaladja s ezenkívül a jelzálogkölcse nők s egyéb adások rovata mintegy másfél milliót tesz ki. Öröndetes emelkedés mutatkozik a betétállományban, amely 2 és fél millió koronára rug. A mérleg teheroldalán szereplő nagy állományból mindössze két milliónyi visszleszámitolást látunk, ami azt mutatja, hogy az intézet csak egy bizonyos részét vette igénybe a neki nyújtott visszleszámitolási hitelnek. Amint a zárszámadásokból nyilvánvaló, az intézet igen szolid alapon nyugszik s az igazgatóság igen óvatos volt a kihelyezésben, amennyiben alig került valami leírás alá. Az igen kedvező eredményét az érdem elsősorban Ernst Vilmos vezérigazgatót illeti, aki szakszerű vezetésével rövid idő alatt olyan polcra emelte a bankot, hogy azzal ugy a nagy fővárosi, mint külföldi előkelő pénzintézetek is szívesen és örömmel lépnek összeköttetésbe. Az intézet fokozatos fejlődése szükségessé teszi a tőkeerejének gyarapítását, épen ezért az igazgatóság azt a javaslatot terjeszti a február hó 11-ikére összehívott rendes közgyűlés elé, hogy határozza el a mai 1 millió korona alaptőkének 1 és fél millió koronára való fölemlését. Amint értesülünk, az utonnan kibocsátandó részvények elhelyezése máris teljesen biztosítva van.

A munkaházépítő közhasznú részvénytársaság kiküldöttei a polgármesternél. — A munkaházépítő közhasznú részvénytársaság kiküldöttei Márk Endre udvari tanácsos vezetésével tegnap nyújtották át Kovács József polgármesternek a társaság kérvényét a szükséges földterületek bérbeadása iránt. Mint köztudomásu, a részvénytársaság, mely tisztán altruisztikus elvek alapján alakult meg, államsegély igénybevételevel ötszáz-ezer korona értékben a város különböző részein munkaházakat fog építeni. A városra a kérelem teljesítése terhet egyáltalán nem jelent, sőt egy sürgős városi feladat teljesítését vállalta magára a részvénytársaság azért, hogy az ezirányú lakásszükséget meg fogja szüntetni és az egész telep ötven év mulva, mikor már a törlesztéses kölcsön által amortizáltatott a befektetés, minden kárpótlás nélkül a város közönségének tulajdonába megy át. A polgármester a küldöttset szívesen fogadta és pártfogásáról biztosította.

Ingatlanok forgalma.

Szabó József és neje Boldogh Zsuzsánna veszi özv. Mester Istvánától Árpád-tér 47. sz. házat 12200 koronáért.

Herczeg Henrik és özv. Krausz Józsefné veszi Dézsi István és társaitól Csokonai-utca 7. sz. házat 23200 koronáért.

Népegyelző Bank mint szövetkezet veszi Molcsányi János és neje Pozsgay Ilonától Arany János-utcai házat 80000 koronáért.

Özv. Vásárhelyi Sándorné veszi Néptakarékpenztár mint szövetkezettől 330 négyszögletű ingatlant 2640 koronáért.

Molcsányi János és neje Pozsgay Ilona veszi Hegedűs István és neje Sinay Bertától Jókai-utca 9. sz. házat 63000 koronáért.

Sándor Mihály és neje Király Zsuzsanna veszi Süveg Sándor és neje Nagy Esztertől Késes-utca 46. sz. házat 26500 koronáért.

Kényelmes utcai lakás.

4 szoba, fürdő és cselédszobával, összes mellékhelyiségekkel

Piac-utca 32. szám alatt

II. emeleten 2500 korona évi bérért 1912. év május hó 1-től

kiadó.

Értekezhetni ugyanott naponta reggel 9—11-ig.

Donoga DEBRECZE

Báli idé

Marquisset,

gyöm

Óriási

A Kerületi

(Dea)

1912. év január

Minden he

korona kölcsön

Kölcseknél

értékpapirokra is

időtartamra is

feltételek mellett

Elfogad b

matoztatásra.

Foglalkoz

den heti 1 kor

fél 15 év eltelté

esetleg előbbi el

azonal minden

biztosított össze

Bárminemű

gál az intézet h

alatt az

Kohn

Ha

szobafestő,

Elvállal e szak

a legmodernebb

mellét. Vidékre

EI

a Postakertbe

alatt, közvetle

iskolával 21

egészben vag

Értekezhe

nosnál.

KÖI

rekedtség, katar

és sz

KAISER-

6050. közg. ig.

::: gán

Rendkívül jó

Csomagja 20

Kapható: M. halovi

Mauthner Alfréd,

Muraközy László,

szeknél, Jósza és J

Ujfehértón Trón G

rai Akosnál.

Uj üzlet. Uj üzlet.

Szíves tudomására hozom a nagyérdemű vevőknek, hogy **Hatvan-utca 64. alatt**

szén-, mész-, cementtégla- és tűzifa üzletet

nyitottam, ahol megrendelések telefonon is gyorsan és pontosan elkészíttetnek.

Tisztelettel

Grünfeld Leopold

Telefon 982. szám.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idény újdonságok

Marquisett, csipke volaus, selymek, gyöngydiszek, rojtok

Óriási választékban!

Aláírási felhívás.

A Kerületi Bank mint szövetkezet (Deák Ferencz-u. 26.)

1912. év január 1-én nyitotta meg II-ik évtársulatát.

Minden heti 50 filléres befizetés 100 korona kölcsönre jogosít.

Kölcsönöket ad: Kezesség mellett, értékpapírokra vagy betáblázásra, hosszabb időtartamra is és kényelmes visszafizetési feltételek mellett.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra.

Foglalkozik takarékbiztosítással. Minden heti 1 korona befizetésért a biztosított fél 15 év elteltével 1000 K-át kap kézhez, esetleg előbbi elhalálozás esetén az örökösök azonnal minden levonás nélkül megkapják a biztosított összeget.

Bárminemű felvilágosítással szívesen szolgál az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt az **Igazgatóság.**

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.

szobafestő, mázoló és tapétázó.

Elvállal e szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legszolidabb árak mellett. Vidékre mintákk is készséggel szolgálak.

Eladó

a Postakertben, Posta-utca 5. szám alatt, közvetlen szemben a fémipariskolával 2109 négyszögöl terület egészben vagy részben.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Milliók

használgák

köhögés,
rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, görcs és számarhurut ellen

KAISER-főle mell-karamellákat

3 fenyővel.

6050. közg. ig. bizonyítvány orvostól és magánostól bírósítják a sikert.

Rendkívül jó ízű és kellemes Bonbon.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér
Kapható: Mihalovits J., Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd, Kubek Sándor, Steiner Manó, Muraközy László, Harsányi Lajos gy. gyszereseknél, Jóna és Jóna és Központi drogeriákban, Ujfehértón Trón Gyulaánál, Ér-Mihályfalván Mátrai Ákosnál.

REGIUM.

A hajdusámsoni kölcsönös segélyző-egylet mint szövetkezet

1912 február 11-én, délelőtt 10 órakor a hajdusámsoni olvasó egylet nagytermében tartandó

V-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgy-rozát:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag jelölése.
2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletévről
3. Felügyelő-bizottság jelentése.
4. Zárszámadások előterjesztése, mérleg megállapítása, nyereség felosztása feletti határozat hozatal.
5. A felmentvény megadása a felügyelő-bizottság és az igazgatóság részére.
6. A VI-1912 évtársulat megalakítása.
7. Felügyelő-bizottsági tag választás.
8. Igazgatósági tag választás.
9. Felszámoló-bizottság választása.
10. Esetleges indítványok.

Vagyon.

Mérleg számla.

Teher.

Készpénz	966.54	Törzsbetétek és haszoneredmény	83405.14
Kötelezvények értéke	102132.—	Tartozások	15000.—
Folyó számlán	6800.—		5033.90
Többek	1285.47	Veszt. tart. alap	1120.17
Felszerelések leírás után	575.82	Letétek	853.02
		Előre fizetett kamatok	790.43
		Betét	1600.—
		1912. évi beiratási díj	59.—
		Nyereség	3898.17
	111759.83		111759.83

Eredmény-számla: Bevétel: Kamat és egyéb illeték 10,336.72. Kiadások: Házbér 460.—, Költség 323.31, Visszszámít. kamat 1388.74, Igazgatósági, felügyelő-bizottsági és tiszti fizetések 3264.—, Leírások 164.96, Adók 837.54, Nyereség 3898.17.

H-Sámson, 1911. december hó 31-én.

Ary Lajos, könyvelő. **Ethey János,** elnök. **Saad István,** ügyvezető igazgató. **Friss Gyula,** pénztárnok.

Az igazgatóság:

Goldstein Menyhért, **Gödény Ferencz,** **Hamza László,** **Nagy Lajos,** **Ludmány Lajos,** **Ludmány Sándor,** **Szőőr Antal.**

Felügyelőbizottság:

Papp Gusztáv, elnök. **Barger Aladár,** **Leitner Dezső,** **Dr. Báthory Sándor,** **Sipos Ferencz,** jegyző.

Kelengyét, fehérneműt és vászonárut

legszebben fest, tisztít, mos és vasal

HRABÉCZY ELSŐ DEBR.

Gőzmosó-,
vegytisztító-,
ruhafestő R. T.

Széchenyi u. 42. sz. Telefon 323.

Hatvan-utca 11. sz. Telefon 578.

Csapó-utca 30. sz. Telefon 668.

Placz-utca 22. (Glück Edénél.)

1601—1912.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa a város tulajdonát képező Piacz-utca 26. és 28. sz. telkeken épülő bérházbeli üzlethelyiségek és lakások bérletét hat évre zárt ajánlati versenytárgyalás útján kívánja biztosítani. Miért is felhívja mindazokat, a kik ezen épületben üzlethelyiséget, vagy lakást kívánnak bérelni, hogy ajánlataikat a polgármesteri hivatalban **1912. évi február hó 14. napjának délelőtti 10 órájáig** nyujtsák be.

1. Az ajánlat zárt borítékban s a borítékon következő jelzéssel: «Bérleti ajánlat a Piacz-utca 26—28. sors. bérház bent megjelölt helyiségére» nyujtandó be, s a mennyiben azt ajánlattevő nem sajátkezűleg írta, aláírását két tanu előttemezésével tartozik hitelesíttetni.

2. Ajánlattevő ajánlatában tartozik kijelenteni, hogy a bérleti feltételeket ismeri s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

3. Tartozik ajánlattevő az ajánlati összeg 10%-ának megfelelő készpénzt, vagy óvadékképes értékpapirt bánatpénz gyanánt a város házipénztáránál előzetesen letétbe helyezni s a házipénztárnak erről szóló letéti elősmervényét ajánlatához mellékelni.

4. Ha az, akinek ajánlata elfogadtatott, a Tanács által kitűzött időben a szerződést alá nem írná s a boztosítékot le nem tenné, bánatpénzét elveszíti s kárára és veszélyére az a lakás, vagy üzlethelyiség, a melyre ajánlata vonatkozott, a Tanács által akár szabad kézből is másnak adatik bérebe. Az esetleges bérkülönbözetet az egész bérleti időről egy összegben a nélkül, hogy abba a bánatpénz beszámíttatnék, a városnak megfizetni tartozik.

5. Ugy a helyiségek fekvését, területét feltűntető vázlatrajzok, mint a bérleti feltételek a hivatalos órák alatt Dr. Vargha Elemér városi tanácsnoknál megtekinthetők.

6. Az ajánlatok 1912. évi február hó 14-én d. e. 1/211 órakor, a városházának nagytanácstermében bontatnak fel.

Kelt Debreczen, sz. kir. város Tanácsának 1912. évi január hó 31 én tartott üléséből.

A városi Tanács.

Apró hirdetések.

Levelezés.

67-1 s jel gére levél van a kiadóba.

Betöltendő.

Czimirást, másolást elvállal szép írású fiatal ember. Czím a kiadóban.

Jócsaládból való tisztességes asszonyt keresek házvezetőnőnek, én egy 40 éves — gazdaember vagyok egy fél év óta özvegy, cimüket adják be, a kiadóhivatal továbbítja.

Tannló fizetéssel felvétetik Balogh M. J. fűszer-vegyes üzletében Debreczen Hatvan-utca 15.

Sátemény kihorító felvétetik Horgonyi Károly péknél, Batthyány-utca.

Adás-vétel.

Rum, tea legolcsóbban és a legjobb minőségben beszerezhető Deutsch Lajos fűszerkereskedésében, Piac-utca 38.

Riány nincs, mert cipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyegeket, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salam. Telefon 685.

Lakás.

Közel a Főterhez csinosan butorozott szoba esetleg teljes ellátással is kiadó. Czím a kiadóban.

Modern 4 szobás lakás fürdőszobával és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó Bethlen-utca 18. és Jókai-utcai sarok házban.

Különféle.

Férfi és női kalapok a legszebben tisztítottak és javítottak Békés Lajos kalapos műhelyében Piac-u. 46. sz. az udvarban.

Kosárfonoda, gyermekocsi raktár Kossuth-utca 25. Javításokat készítünk.

Kalapos műhelyemben elvállalom kemény és puha kalapok és cilinderek tisztítását, vasalását vagy átalakítását. Jutányos ár mellett kellő szakértelemmel teljesítem. Bárki bizalommal keresheti fel műhelyemet. Beliczay Lajos, Piac-utca 38.

A Piac-utcán egy elegánsan butorozott utcai szoba

február 1-ére kiadó. Parkett és gázvilágítás.
Czím a kiadóban.

Szőlő-oltványok

Szőlővesszők és Gleditschia (616 kerítésnek alkalmas) **csemeték** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor fia

szőlőtelepét Bihardószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét rem kért; inyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlő birtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Számtalan elismerő levél.
A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

MEGHÍVÓ

A BANKEGYESÜLET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, DEBRECZEN V. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1912. február 11-én d. e. 11 órakor saját helyiségében (Piac-utca 72. szám) tartja, amelyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.*

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg és nyereség-vesztés számla megállapítása, a felmentvény megadása, határozat a tiszta nyereség felosztása iránt.
2. Öt igazgatósági tag választása.
3. Két felügyelő-bizottsági tag választása.
4. Az alapszabályok 29. §-a értelmében az igazgatóság díjazásának megállapítása.

* A zárszámadások, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése 1912. február hó 3-tól kezdve az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.
Az alapszabályok 12 §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, aki részvényeit a közgyűlés előtt 5 nappal az intézet pénztáránál letétbe helyezte.

Vagyon.

Mérleg-számla 1911. december 31-én.

Telér.

Készpénz	90379.63		Részvénytőke	5000 darab részvény á K 200.—	1000000	—
Osztó Magyar bankirón	24714.38		Tartalékalap		51410	—
M. kir. Postatakarékpénztárnál	1171.82	116265	Hitelegyleti biztosítéki alap	21225.—		
Váltók*		4569438	tartalék	7567.45	28792	45
Jelzálogos kölcsönök:			Betétek:			
a) törlesztéses kölcsönök	773174.93	786074	a) takarékbetét	2218978.28	2298031	41
b) kamatozó	12900.—	3121	b) folyószámlai betét	79053.13	175549	76
Értékpapír előlegek		155031	Folyószámlai hitelezők		175549	76
Értékpapírok és függő kamatai		308	Visszszámítás		2378543	18
Ércpénzek és szelvények		692522	Átruházott jelzálog kölcsönök		536475	28
Adósok:			Betétkamatadó tartozás		4326	73
Felszerelések	16967.20	15000	Jelzálogkölcsön intézeti házra		107170	61
Intézeti ház	1967.20	416863	Fel nem vett osztalékok		696	—
Átmeneti tételek		18373	Fizetetlen adó és illeték		23915	80
			Átmeneti tételek		57214	26
			Egyenlegül mint nyereség			
			1910. évről áthozva	7000.58		
			f. é. tiszta nyereség	103872.98	110873	56
*Ebből hitelegyleti váltó	250109.43	6772999			6772999	04
„ jelzálogilag biztosított	2028282.68					

Veszteség.

1911. évi Veszteség- és Nyereség-számla.

Nyereség.

Igazgatóság és felügyelő-bizottság illetménye; tisztii és szolgafizetések és lakbérek	38457	35	Mult évről áthozott nyereség	7000	58
Üzleti és irodai költségek: irodaszerek, fűtés, világítás, telefondíjak, postabérek, utiköltségek, házbérek, nyugdíjjárulékok	22419	06	Kamatjövdelem	341369	94
Kamatok	195721	02	Jutalékok és különféle nyereségek:		
Adók és illetékek	27674	59	bizományi, beszédési és finanszírozási jutalékok,		
Leírások:			házbérvjövdelem, nyereség, értékpapíron és ércpénzen stb.	50393	28
felszerelésből	1967.20				
a váltótárczából	1620.—				
óvásdíjakból	31.—	3618			
Egyenleg mint nyereség 1910. évről áthozva	7000.58				
Folyó évi tiszta nyereség	103872.98	110873			
		398763			78

Geiger Emil, cégvezető titkár.

Debreczen, 1911. december 31.

Thurzó Béla, pénztárnok.

Grosz Ignác, cégvezető főkönyvelő.

Dr. Magoss György, elnök.

Geiger Simon, alelnök.

Ernst Vilmos, vezérigazgató.

Rosinger Lajos, alelnök.

Dr. Lukács Emil,

Bleyer Mór,

Ij. Bozay Pál,

Mandel Samu,

Stern Péter.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Gáspár Géza, elnök.

Auszerlitz Ármin,

Hirschfeld Ármin.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 40. a főpostával szemben.

* Mutató a k...
tára című vállalat